

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003700

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-12-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Насаченко Марія Юріївна

2. Mariia Nasachenko

Кваліфікація: д.філософ, 072

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5560-4640

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Дата захисту: 12-12-2023

Спеціальність за освітою: 072 "Фінанси, банківська справа страхування"

Місце роботи здобувача: Національний університет "Киево-Могиланська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 2596

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.21.03, 06.52.45, 06.73.45

Тема дисертації:

1. Монетарна політика України в умовах макроекономічної нестабільності
2. Monetary Policy of Ukraine in the Conditions of Macroeconomic Instability

Реферат:

1. Насаченко М. Ю. Монетарна політика України в умовах макроекономічної нестабільності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Київ, 2023. Важливим елементом управління економічною системою країни є проведення монетарної політики з метою регулювання грошово-кредитних відносин, які суттєво впливають на розвиток бізнесу та добробут населення. В Україні та світі за останнє десятиріччя спостерігається запровадження більш жорстких монетарних заходів у зв'язку з суттєвим зростанням волатильності макроекономічних показників та підвищенням рівня глобальної невизначеності. Саме тому необхідним постає теоретично-методологічне обґрунтування проведення монетарної політики в Україні в умовах кризових явищ, макроекономічної дестабілізації, повномасштабної російсько-української війни, недостатності фінансування та структурних реформ, з урахуванням різних сценаріїв майбутнього розвитку подій. Визначення ефективних комбінацій монетарних інструментів для зниження негативних та

руйнівних наслідків макроекономічної нестабільності, а також повернення до економічного зростання є ключовим стратегічним завданням державної макрофінансової політики. Об'єктом дослідження дисертаційної роботи є монетарна політика у періоди макроекономічної нестабільності та підвищених ризиків. Предметом дослідження дисертаційної роботи є теоретичні та методологічні аспекти, а також емпіричний аналіз впливу макроекономічних та зовнішніх ризиків на проведення монетарної політики в Україні. Виконання поставлених у дисертаційній роботі завдань обумовило використання загальнонаукових та спеціальних теоретично-методологічних методів проведення дослідження, а також методів економіко-математичного моделювання. Інформаційною базою дисертації є праці українських та іноземних науковців, законодавчі, нормативні акти, офіційні матеріали та статистичні бази НБУ, МВФ, Державної служби статистики України та інші ресурси. У процесі дослідження було розроблено авторський комплекс взаємодоповнюючих динамічних макромоделей української економіки на основі системи симультаивних рівнянь з механізмом корегування помилки та векторних авторегресійних моделей Марківських процесів з перемикачами для оцінки ефективності монетарної політики у часи макроекономічної нестабільності, кризових явищ, тінізації, військових дій. Удосконалено методологічні підходи до проведення сценарного аналізу впливу ризиків на провадження монетарної політики України. Розширено мапу ризиків дії дестабілізуючих факторів розроблену на основі різних типів сценарного аналізу за оціненою авторською динамічною макромоделлю України з механізмом корегування помилки. Узагальнено методи оцінювання дієвості каналів монетарної трансмісії в умовах підвищених ризиків та військових дій на основі розроблених Марківських векторних авторегресійних моделей зі зміною режимів. Розширено підходи щодо оцінки та розкриття сутності динаміки інфляційних очікувань за умов домінування кризових періодів на базі Марківських моделей з перемиканням режимів волатильності. Дістали подальшого розвитку підходи до визначення основних дестабілізуючих факторів, що впливають на ефективність монетарної трансмісії, а також обґрунтування додаткових шляхів підвищення ефективності монетарної трансмісії. Крім того, удосконалено методологічні та практичні аспекти визначення пріоритетних монетарних та інституційних заходів на основі розробленої концептуальної схеми необхідних кроків НБУ та уряду задля реалізації ефективної спільної взаємоузгодженої політики. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання теоретично-методологічних напрацювань та розробленого комплексу економіко-математичних моделей для визначення ефективних монетарних заходів за реалізації різних сценаріїв макроекономічної дестабілізації. Теоретичні аспекти, розроблені методологічні, практичні підходи та результати дослідження використовуються у роботі Центру соціальних та економічних досліджень «CASE Україна» (довідка №01-06/01/2023 від 06.01.2023 р.), враховані у діяльності Академії публічно-приватного партнерства (довідка №23/10-2 від 10.03.2023 р.), частково впроваджені підприємством ТОВ «Ворвартс Фарма» (довідка №19-03 від 21.04.2023 р.), а також використовуються у навчальному процесі на бакалаврській та магістерських програмах факультету економічних наук Національного університету «Кієво-Могилянська академія» (довідка від 08.12.2022).

2. Nasachenko M. Yu. Monetary Policy of Ukraine in the Conditions of Macroeconomic Instability. – Manuscript. Dissertation for obtaining a degree of Doctor of Philosophy in the field of study 07 Management and administration in speciality 072 Finance, Banking and Insurance. – National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2023. Monetary policy is vital for managing a country's economic system, affecting business and population well-being. Over the past decade, more stringent monetary measures globally and in Ukraine have addressed increased macroeconomic volatility and global uncertainty. It is crucial to justify theoretical and methodological aspects of conducting monetary policy in Ukraine amidst crises, macroeconomic destabilization, a full-scale Russo-Ukrainian war, funding challenges, and structural reforms, considering various future scenarios. Ensuring effective monetary measures to counter the effects of macroeconomic instability and stimulate economic growth is a key goal of state macrofinancial policy. In the last decade, globally and in Ukraine, there has been an increased adoption of rigorous monetary measures due to heightened macroeconomic volatility and global uncertainty. Therefore, there is a critical need for theoretical and methodological justification for conducting monetary policy in Ukraine amidst crises, macroeconomic destabilization, a full-scale Russo-Ukrainian war, funding challenges, and

structural reforms, considering various future scenarios. The object of research is monetary policy during periods of macroeconomic instability and elevated risks. The subject of research includes theoretical and methodological aspects, as well as empirical analysis of the impact of macroeconomic and external risks on the implementation of monetary policy in Ukraine. The accomplishment of the tasks outlined in the dissertation work necessitated the utilization of interdisciplinary and specialized theoretical and methodological research methods, as well as methods of economic-mathematical modeling. The information foundation of the dissertation comprises the works of Ukrainian and foreign scholars, legislative and normative acts, official materials, and statistical databases from the NBU, the IMF, the State Statistics Service of Ukraine, and other resources. During the research process, an original complex of complementary dynamic macroeconomic models for the Ukrainian economy was developed. This complex is based on a system of simultaneous equations with an error correction mechanism and vector autoregressive models of Markov processes with switches. It was designed to assess the effectiveness of monetary policy during periods of macroeconomic instability, crises, shadow economy dynamics, and military actions. Methodological approaches for scenario analysis of risk impact on monetary policy in Ukraine have been refined. The risk map, developed from various scenario analyses using the author's dynamic macroeconomic model, now includes destabilizing factors. Generalized methods assess monetary transmission channel effectiveness during heightened risks, using Markov vector autoregressive models with regime switches. Approaches to evaluating inflation expectations in crisis periods have expanded with Markov models and regime-switching volatility. Further developments include identifying destabilizing factors, justifying measures to enhance monetary transmission efficiency, and refining priority monetary and institutional actions based on a conceptual scheme for coordinated policy by the NBU and the government. The practical value of the results lies in utilizing theoretical-methodological developments and economic-mathematical models to identify effective monetary measures in different scenarios of macroeconomic destabilization. Theoretical, methodological, and practical insights derived from the research are actively influencing the work of the Center for Social and Economic Research «CASE Ukraine» (Ref. No. 01-06/01/2023; 06.01.2023), the activities of the Academy of Public-Private Partnership (Ref. No. 23/10-2; 10.03.2023), and have found partial implementation by LLC «Vorwarts Pharma» (Ref. No. 19-03; 21.04.2023). Furthermore, they are used in the educational process in the bachelor's and master's programs at the Faculty of Economics at the NaUKMA (Ref. dated 08.12.2022).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Lukianenko I., Nasachenko M. Inflation Expectations Investigation Using Markov Regime-Switching Autoregression / I. Lukianenko, M. Nasachenko, T. Tokarchuk // Montenegrin Journal of Economics. – 2022. – вип.18.No1. – С.19-29.
- Lukianenko I., Nasachenko M. Inflation Expectations Modeling: The Application of Markov Switching Autoregression / I. Lukianenko, M. Nasachenko // Scientific notes NaUKMA. Economic Science. – 2020. – вип.5(1). – С.82-88.
- Лук'яненко І., Насаченко М. Методологічні засади розробки агрегованої макроекономічної моделі України на основі системи симультативних рівнянь / І. Лук'яненко, М. Насаченко // Бізнес Інформ. – 2019. – Вип.8. – С. 98-105.

- Токарчук В., Насаченко М. Сценарний аналіз впливу дестабілізуючих факторів на проведення монетарної політики / В. Токарчук, М. Насаченко // Бізнес Інформ. – 2019. – Вип.7. – С. 138-143.
- Лук'яненко І., Насаченко М. Підходи до розроблення імітаційної агрегованої макромоделі української економіки з урахуванням тіньового сектору та ринку праці: монографія – Київ: НаУКМА, 2019. – 74 с.
- Tokarchuk V., Nasachenko M. Exchange rate and trade: symmetric or asymmetric relationship. Case of Ukraine / V. Tokarchuk, M. Nasachenko // Modern management: economy and administration, Opole, Modern management: economy and administration, Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole. – 2018. – 109P.123-127.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: розробка ефективних інструментів монетарної політики з урахуванням різних типів ризиків та обґрунтованих монетарно-інституційних заходів реалізації грошово-кредитного регулювання в умовах дії дестабілізуючих чинників, військового стану та післявоєнного відновлення.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U004233, 0120U103966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лук'яненко Ірина Григорівна
2. Iryna H. Lukianenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4128-5909

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубина Максим Вікторович
2. Maksym V. Dubyna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5305-7815

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Примостка Людмила Олександрівна

2. Liudmyla Prymostka

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5490-2112

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені

Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Версаль Наталія Іванівна

2. Nataliia Versal

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8801-6351

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса

Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слав'юк Наталія Ростиславівна
2. Nataliia Slaviuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4486-7517

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кужелев Михайло Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кужелев Михайло Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Басенко Олена Едуардівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна